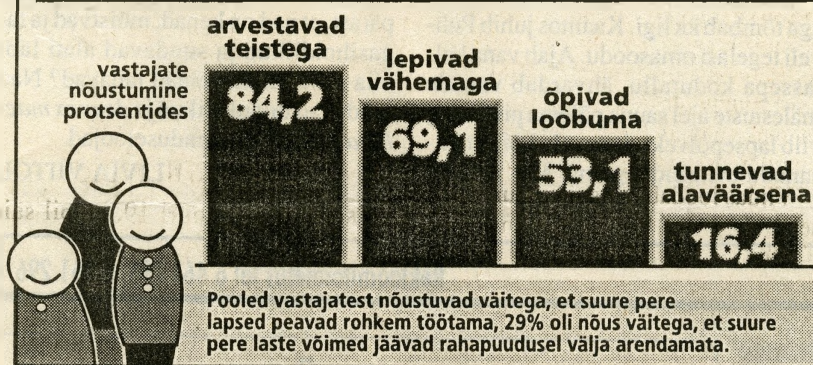

Suure pere lapsi iseloomustab:

Allikas: Eesti Lasterikaste Perede Liit, TÜ Perelabor

Eeli Polli

Suurpered nõuavad vähe

Enamik suurpere vanemaist arvab, et neil napib raha laste soovide ja vajaduste täitmiseks. Samas hindavad nad oma lapsi eakaaslastega võrreldes vähem nõudlikeks, selgus lasterikaste perede uuringust.

Lasterikaste perede eluolu uurinud Tartu Ülikooli perelabori teadurite hinnangul on suures peres kasvajail tõsisem risk jääda ilma piisavast hulgast tervislikust toidust, enesearengu võimalustest ja sotsiaalsetest suhetest.

Enamik suurperede vanemaid kinnitas, et soovivad anda oma lastele seda, millest nad ise lapsepõlves ilma jäid. Seega pingutavad lasterikkad vanemad, et luua oma järeltulijatele paremaid elu- ja arengutingimusi, kui neile endale osaks sai. Ennastohverdavat suhtumist väljendasid sagedamini just madalama haridustasemega vanemad. Nemad tundsid ka kõige enam muret selle pärast, et lastel pole nii palju võimalusi kui nende sõpradel, kel on vähem õdesid-vendi.

Pereuurijate selgitusel on seos lastekasvatuserusaamade ja vanemate haridustaseme vahel ootuspärane. Kõrgema haridustasemega vanematel on reeglina keskmisest suurem sissetulek – seega ka rohkem vahendeid laste vajaduste rahuldamiseks. Vähemharitud vanemate seas on jälle rohkem töö-

tuid. Samuti on neil keskmiselt veidi suurem laste arv, mis tõstab nende tarbimiskoormust veelgi.

Samas võib lasterikaste perede puhul täheldada, et vanemad suhtuvad järeltulijate soovidesse küll arvestavalt, kuid kriitiliselt. Ligi pooled küsitletud vanemaist (45%) teevad selget vahet laste soovide ja tegelike vajaduste vahel. Nad arvavad, et lapsed ei peagi saada kõike, mida tahavad.

Lasterikastel vanematel paluti ka avaldada arvamust, kuidas mõjutab lapsi elamine suures peres.

Kõige sagedamini arvati, et suure pere lapsed õpivad üksteisega arvestama ja üksteist aitama. Rohkem kui pooled vastanutest rõhutasid, et pere lapsed ei pea vanemate tähelepanu saavutamiseks omavahel võistlema. Teisena nimetati, et nad harjuvad vähesega läbi ajama. Enamasti oldi päri ka väitega, et suures peres teevad lapsed väiksemate peredega võrreldes rohkem tööd.

Kuna suurperes elamine tähendab ühise raha jagamist rohkemate inimeste vahel, tuleb lastel kogeda sageli loobumist.

Samas olid enam kui pooled emad-isad veendunud, et laste võimed ei jää napimate võimaluste tõttu välja arendamata. Ka ei usu nad, et nende lapsed tunneksid end sõprade ja nende võimalustega võrreldes alaväärsetena.

PILLE LIIMAL